

Макроекономски проекции 2012 - 2014

Гувернер
Димитар Богов

ноември, 2012 година

СОДРЖИНА

- Макроекономски проекции за 2012 -2014 година
- Влезни претпоставки од надворешното окружување
- Основно макроекономско сценарио за 2012 -2014 година
- Споредба со претходната проекција

Макроекономски проекции за 2012-2014

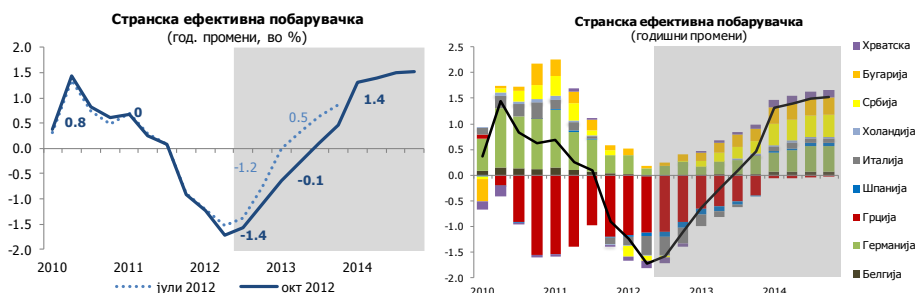
Надворешно опкружување

- Во периодот меѓу двете проекции:
 - Подобрени согледувања на инвеститорите на финансиските пазари, согласно со најавените мерки за справување со европската должничка криза и очекувањата за трето квантитативно олеснување од страна на ФЕД;
 - Но, и дополнително влошување на глобалните економски изгледи, со потенциран ризик за рецесија во евро-зоната во 2012 година и бавно закрепнување во наредниот период.

Странска побарувачка

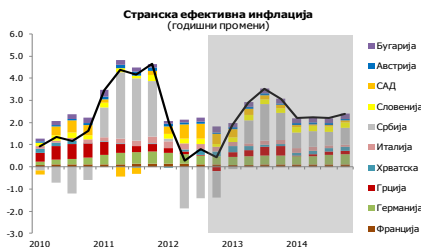
- Побавно закрепнување на странската побарувачка во однос на претходната проекција – падот продолжува и во 2013 година, а закрепнување се очекува од 2014 година

Странска ефективна инфлација

- Странската ефективна инфлација во третиот квартал е во рамки на очекувањата;
- Незначителна нагорна корекција за 2012 година и поизразен очекуван раст во 2013 година во однос на претходната проекција;
- Умерено забавување на растот на странските цени во 2014 година.

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Светски цени на основните производи цени на нафтата и металите

- Нагорна ревизија на светските цени на нафтата за 2012 и 2013 година и на металите за 2013 година;
- Цени на нафтата: растечка динамика на цените на нафтата во 2012 година и нивно намалување во 2013 и 2014 година;
- Цени на металите: пад во 2012 година, во услови на влошени очекувања за економските остварувања, но нагорни придвижувања во 2013 година и нивна стабилизација во 2014 година, условени од очекувањата за закрепнување на глобалната економија.

годишни промени, %		Курс Долар/ Евро	Сурова нафта	Сурова нафта	Извозен индекс на металите	Цена на никел	Цена на бакар
		(раст = ап्रेसијација на ЕУР)	(САД долари за барел)	(евра за барел)	(изразен во евра, 2005 = 100)	(САД долари за метрички тон)	(САД долари за метрички тон)
Проекција Окт. 2012	2011	5.0	39.3	32.6	5.5	5.0	17.0
	2012	-8.5	0.9	10.3	-6.1	-22.6	-9.3
	2013	-3.2	-5.3	-2.1	2.0	3.2	3.4
	2014	0.6	-5.1	-5.7	0.0	0.8	-0.2
Проекција Јули 2012	2012	-8.8	-4.6	4.6	-4.5	-24.8	-10.2
	2013	-1.9	-7.7	-5.9	-0.7	-2.8	-2.3

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Светски цени на основните производи цени на храната

- Кај цените на храната има мала надолна ревизија за 2012 година и нагорна ревизија за 2013 година во споредба со претходната проекција;
- **Цени на храната:** се очекува да растат до средината на 2013 година, при намалена понуда и сè уште висока побарувачка, по што се очекува нивно намалување до крајот на 2014 година.

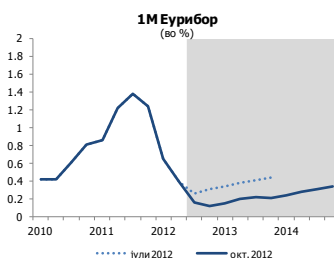

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Странска каматна стапка

- Продолжи надолниот тренд на странската каматна стапка, во услови на намалување на основната стапка на ЕЦБ во јули и најави за спроведување дополнителни нестандартни монетарни мерки;
- Надолна ревизија во однос на претходната проекција;
- Се очекува надолно придвижување до крајот на 2012 година и умерен раст во наредниот период.

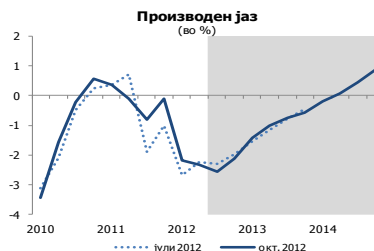
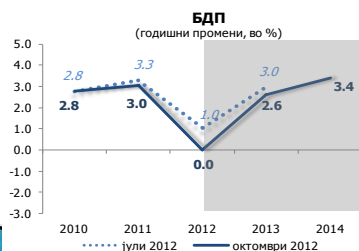

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012-2014 БДП

- Остварување на дел од ризиците за влошување на глобалниот економски амбиент;
- Влошени перспективи за домашната економска активност;
- Надолна ревизија на проекцијата на БДП;
- Стагнација на економијата во 2012 година;
- Постепено закрепнување во 2013 и 2014 година:
 - очекувања за заживување на домашната побарувачка, пред сè кај инвестициите,
 - очекувања за позитивни ефекти од структурните промени;
- Економијата ќе биде под потенцијалот и во текот на 2013 година, главно под влијание на странската побарувачка.

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012-2014 компоненти на БДП

- Намалување на извозот во 2012 година, но силен раст во 2013 и 2014 година, со очекувања за закрепнување на странската побарувачка и светските цени на металите и позитивен ефект врз извозниот потенцијал од активноста на новите капацитети;
- Надолно приспособување на увозот до крајот во 2012 година, но поголеми увозни притисоци од извозната и домашната побарувачка во 2013 и посебно во 2014 година;
- Мал раст на домашната побарувачка во 2012 година и умерено засилување на растот во 2013 и 2014 година, поддржан од најавените директни и јавни инвестиции.

Годишни стапки на промени (во %, сезонски прилагодени податоци)

период	БДП	Лична побарувачка	Јавна побарувачка	Бруто-инвестиции	Извоз	Увоз	Домашна побарувачка	Нето-извоз
2009	-1.0	-4.7	0.6	0.4	-16.0	-14.1	-2.9	-10.8
2010	2.8	1.4	-2.0	-4.6	23.2	9.0	-0.3	-14.4
2011	3.0	4.1	-2.8	18.1	11.9	14.7	5.8	21.1
2012	0.0	0.6	0.5	0.9	-2.2	-0.4	0.7	3.7
2013	2.6	1.3	1.9	11.4	11.1	10.2	3.6	8.2
2014	3.4	4.1	1.6	10.6	13.8	13.7	5.3	13.5

Придоноси кон годишните промени (во п.п.)

период	БДП	Лична побарувачка	Јавна побарувачка	Бруто-инвестиции	Извоз	Увоз	Домашна побарувачка	Нето-извоз
2009	-1.0	-3.8	0.1	0.1	-6.9	9.5	-3.6	2.6
2010	2.8	1.1	-0.4	-1.1	8.4	-5.2	-0.4	3.2
2011	3.0	3.2	-0.5	4.2	5.2	-9.1	6.9	-3.9
2012	0.0	0.5	0.1	0.2	-1.1	0.3	0.8	-0.8
2013	2.6	1.1	0.3	3.1	5.1	-7.0	4.4	-1.8
2014	3.4	3.3	0.2	3.1	6.9	-10.1	6.6	-3.2

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012 -2014

тековна сметка на платниот биланс

- Незначителни поместувања во тековната сметка во 2012 година и умерено зголемување на дефицитот во 2013 и 2014 година;
- Поизразено влошување на трговското салдо во 2014 година, поради засилени увозни притисоци од растот на домашната економија и новите СДИ;
- Нето-приливите од приватните трансфери и натаму растат – висока доверба во домашната валута;
- Оцени за нивно постепено намалување до крајот на 2012 (при висока споредбена основа), стагнација во 2013 и повторен умерен раст во 2014 година, при што се очекува дека нивното учество во БДП ќе оствари постепена нормализација.

% од БДП	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Салдо на тековна сметка	-6,8	-2,0	-3,0	-2,8	-3,8	-5,9
од коешто:						
Трговски биланс	-23,3	-20,5	-22,3	-22,5	-22,3	-23,9
Тековни трансфери, нето	16,9	19,4	19,7	20,2	18,9	18,6

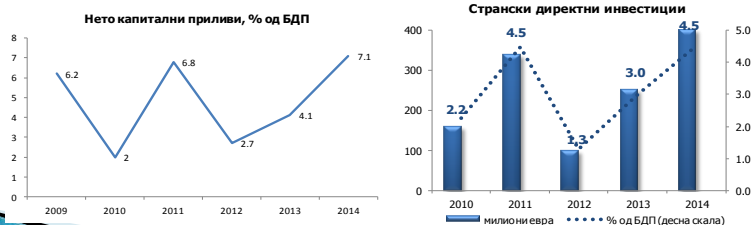
НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012 -2014

капитални приливи

- Пониски капитални приливи во 2012 година, при пониски странски инвестиции и помало надворешно задолжување;
- Зголемување на приливите на капитал во следните две години - остварување на најавените странски инвестиции и надворешно задолжување на државата;
- Девизните резерви и натаму ќе се одржуваат околу адекватното ниво.

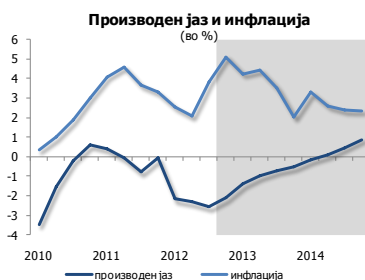

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012 -2014 инфлација

- Повисока инфлација во 2012 и 2013 година од 3,4% и околу 3,5%, соодветно и нејзина стабилизација во 2014 година на 2,6%;
- Отсуство на притисоци од побарувачката при негативен производствен јаз;
- Нагорни притисоци од цените на нафтата во 2012 година и нивно исцрпување во следните две години;
- Движење на светските цени на храната по нагорна патека оваа година и во првата половина од следната година, заради шокови во понудата и исцрпување на нивниот инфлациски притисок во 2014 година;
- Очекуван натамошен пораст на регулираните цени во домашната економија.

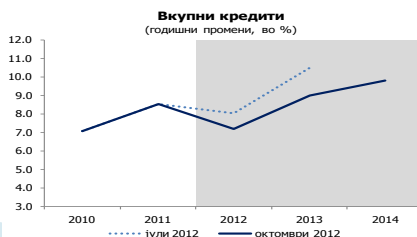

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Макроекономски проекции за 2012-2014 кредитен раст

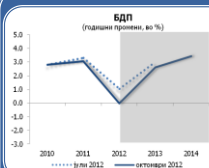
- Кредитниот раст во 2012 година се проценува на околу 7%, а во следните две години се очекува негово умерено забрзување, при натамошен раст на депозитите и расположливи странски извори на финансирање;
- Сепак, неизвесниот глобален амбиент, согледувањата на банките за ризиците и деловните стратегии на европските банкарски групации коишто се присутни и на домашниот пазар, може да се одразат врз кредитната политика на домашниот банкарски сектор, преку зголемена претпазливост и ориентираност кон високо бонитетни клиенти;
- Банкарскиот систем и натаму бележи висока стапка на адекватност на капиталот (17,4%), висока ликвидност и релативно стабилно учество на нефункционалните пласмани (9,7%) во вториот квартал од 2012 година.

НБРМНБРМНБРМНародна банка на Република МакедонијаНБРМНБРМНБРМ

Споредба со претходната проекција

Надолна ревизија на БДП - стагнација наспроти раст од 1% за 2012 година и раст од 2,6% наспроти 3% за 2013 година

- полоши прогнози за странската побарувачка;
- надолна корекција на личната и јавната потрошувачка, при послаба кредитна поддршка;
- извозот и инвестициската активност и понатаму се главните фактори за економскиот раст, но ефектот на инвестициите е попозитивен од претходно очекуваниот за следните две години.

Нагорна ревизија на инфлацијата за 2012 и 2013 година од 2,2% на 3,5%, како краткотраен ефект, со очекување за стабилизација во 2014 година

- повисоки почетни услови;
- повисоки увозни цени на храната и енергијата и повисоки очекувани преносни ефекти врз останатите цени, но
- и натаму има отсуство на поголеми притисоци од домашната побарувачка.

Надворешната позиција - без поголеми промени во дефицитот на тековната сметка

- надолна ревизија на капиталните текови за 2012 година;
- влошување на тековната сметка во 2013 година, поради полоши очекувања за трговското салдо, но и повисоки капитални приливи;
- девизните резерви и понатаму се околу адекватното ниво.

НБРМ НБРМ НБРМ Народна банка на Република Македонија НБРМ НБРМ НБРМ

Резиме

- Стагнација на економијата во 2012 година и умерен раст во наредните две години при очекувани нови приватни и јавни инвестиции;
- Засилување на стапката на инфлација во 2012 и 2013 година, но во прифатливи рамки и без позначајни преносни ефекти;
- Стабилизирање на инфлацијата во 2014 година;
- Пониски капитални приливи во 2012 година, но сепак доволни за целосно покривање на дефицитот во тековната сметка;
- Влошување на тековната сметка во 2013 и 2014 година, при истовремено зголемени капитални приливи;
- Девизните резерви се околу адекватното ниво коешто обезбедува доволен простор за апсорбирање на негативните шокови;
- Чувствителност на сценариото на зголемените ризици кај оцените за извозот и капиталните приливи, во услови на можно пролонгирање на кризата во евро-зоната.

НБРМ НБРМ НБРМ Народна банка на Република Македонија НБРМ НБРМ НБРМ